

РІШЕННЯ В АДМІНІСТРАТИВНИХ СПРАВАХ *

За змістом підпункту «а» підпункту 7.7.11 п. 7.7 ст. 7 Закону України «Про податок на додану вартість» (у редакції, чинній на час виникнення спірних правовідносин) платник податку на додану вартість має право на бюджетне відшкодування незалежно від терміну його реєстрації як платника цього податку, якщо податковий кредит за звітний період сформований внаслідок придбання основних фондів

П о с т а н о в а
Іменем України

21 лютого 2012 р. Верховний Суд України, розглянувши в порядку письмового провадження справу за позовом товариства з обмеженою відповідальністю «Ареал-Снігурівка» (далі — ТОВ «Ареал-Снігурівка») до Снігурівської міжрайонної державної податкової інспекції Миколаївської області (далі — МДПІ) про скасування податкового повідомлення-рішення, **в с т а н о в и в:**

У липні 2008 р. ТОВ «Ареал-Снігурівка» звернулося до суду з позовом, в якому просило скасувати податкове повідомлення-рішення МДПІ від 23 жовтня 2007 р. № 0000602301/0, яким йому зменшено суму бюджетного відшкодування з податку на додану вартість (далі — ПДВ) за липень 2007 р. на 533 тис. 193 грн.

Таке рішення відповідач прийняв на підставі акта від 15 жовтня 2007 р. № 532/23-31427847 про результати виїзної позапланової перевірки з питань достовірності нарахування суми бюджетного відшкодування ПДВ, в якому вказано на порушення ТОВ «Ареал-Снігурівка» підпунктів 7.7.1, 7.7.2 п. 7.7 ст. 7 Закону від 3 квітня 1997 р. №168/97-ВР «Про податок на додану вартість» (у редакції, чинній на час виникнення спірних правовідносин; далі — Закон № 168/97-ВР) та підпункту 5.12.2 Порядку заповнення на подання податкової декларації з податку на додану вартість, затвердженого наказом Державної податкової адміністрації України від 30 травня 1997 р. № 166 (zareestrovano в Міністерстві юстиції України 9 липня за № 250/2054). Зокрема зазначено, що ТОВ «Ареал-Снігурівка» неправомірно включило до бюджетного відшкодування 533 тис. 193 грн податку, сплаченого не у попередньому

податковому періоді, а протягом 12 календарних місяців після його реєстрації як платника ПДВ.

Господарський суд Миколаївської області постановою від 15 вересня 2008 р., залишеною без змін ухвалою Одеського апеляційного адміністративного суду від 20 жовтня 2010 р., у задоволенні позову відмовив.

Ухвалюючи такі рішення, суди першої та апеляційної інстанцій виходили з того, що відповідно до підпунктів 7.7.3 та 7.7.4 п. 7.7 ст. 7 Закону № 168/97-ВР ТОВ «Ареал-Снігурівка» мало право прийняти рішення про зарахування належної йому повної суми бюджетного відшкодування у зменшення податкових зобов'язань з цього податку наступних податкових періодів або про повернення цієї суми з бюджету, однак право ТОВ «Ареал-Снігурівка» на бюджетне відшкодування обмежене підпунктом 7.7.11 п. 7.7 зазначеної статті Закону, за правилами якого не має права на отримання бюджетного відшкодування ПДВ особа, яка була зареєстрована як платник цього податку менш ніж за 12 календарних місяців до місяця, за наслідками якого подається заява на бюджетне відшкодування. Тому оскаржуване рішення ДПІ про зменшення суми бюджетного відшкодування є правомірним.

Вищий адміністративний суд України постановою від 18 жовтня 2011 р. рішення судів попередніх інстанцій скасував, позов задовольнив.

У заяві про перегляд судових рішень Верховним Судом України ДПІ, пославшись на неоднакове застосування касаційним судом пункту 7.7.11 п. 7.7 ст. 7 Закону № 168/97-ВР, просила скасувати постанову Вищого адміністративного суду України від 18 жовтня 2011 р., справу направити на новий касаційний розгляд.

* Публікується повний текст судових рішень із незначними редакційними правками.

На обґрунтування заяви додано постанову Вищого адміністративного суду України від 10 грудня 2008 р. у справі за позовом товариства з обмеженою відповідальністю «Вуд Індустрі» до державної податкової інспекції у м. Чернігові про визнання недійсним рішення.

Перевіривши наведені у заяві доводи, Верховний Суд України дійшов висновку, що у цьому випадку має місце неоднакове застосування судом касаційної інстанції підпункту 7.7.11 п. 7.7 ст. 7 Закону № 168/97-ВР, за якого суди по-різному вирішують питання щодо права платника ПДВ на бюджетне відшкодування цього податку, який зареєстрований як платник ПДВ менш ніж за 12 календарних місяців до місяця, за наслідками якого подається заява на бюджетне відшкодування.

Так, ухвалюючи рішення про задоволення позовних вимог у справі, що розглядається, касаційний суд виходив із того, що підпункт «а» підпункту 7.7.11 п. 7.7 ст. 7 Закону № 168/97-ВР передбачає право платника податку, який придбав основні фонди, на бюджетне відшкодування незалежно від терміну його реєстрації як платника ПДВ. Дія цієї норми Закону № 168/97-ВР поширюється і на позивача, який, як встановили суди попередніх інстанцій, сплачував заявлені до відшкодування суми ПДВ та формував податковий кредит внаслідок придбання основних фондів, тому зменшення відповідачем суми бюджетного відшкодування ПДВ ТОВ «Ареал-Снігурівка» є протиправним.

Водночас у доданій до заяви постанові від 10 грудня 2008 р. касаційний суд дійшов висновку, що за змістом підпункту «а» підпункту 7.7.11 п. 7.7 ст. 7 Закону № 168/97-ВР право на бюджетне відшкодування ПДВ виникає у платника по-

датку через 12 календарних місяців від дня його реєстрації як платника ПДВ, а виняток, встановлений для податкового кредиту, нарахованого внаслідок придбання або спорудження основних фондів, стосується лише обмежень на виникнення права на бюджетне відшкодування щодо обсягів оподатковуваних операцій за останні 12 місяців, які не можуть бути менші, ніж заявлена сума бюджетного відшкодування.

Верховний Суд України вже розглядав питання щодо усунення неоднакового застосування зазначеної норми права. Зокрема, у постанові від 20 червня 2011 р. № 21-70а11 висловлено правову позицію, яка полягає у тому, що встановлений у підпункті «а» підпункту 7.7.11 п. 7.7 ст. 7 Закону № 168/97-ВР виняток для податкового кредиту, нарахованого внаслідок придбання або спорудження основних фондів, стосується не лише обмеження на виникнення права на бюджетне відшкодування щодо обсягів оподатковуваних операцій за останні 12 місяців, а й умови про закінчення 12-місячного терміну з дня реєстрації особи як платника ПДВ.

Отже, висновок касаційного суду у справі, що розглядається, про наявність у ТОВ «Ареал-Снігурівка» права на бюджетне відшкодування ПДВ, сплаченого у зв'язку з придбанням основних фондів протягом 12 місяців з дня його реєстрації платником цього податку, ґрунтується на правильному застосуванні норм матеріального права.

Керуючись статтями 241, 242, 244 КАС, Верховний Суд України **п о с т а н о в и в:**

У задоволенні заяви МДПІ відмовити.

Постанова є остаточною і оскарженню не підлягає, крім випадку, встановленого п. 2 ч. 1 ст. 237 КАС.

Якщо споживач бажає отримати інформацію від оператора, провайдера телекомунікацій у вигляді розшифровки нарахованої до оплати суми за надані послуги, то відповідно до підпункту 16 п. 1 ст. 32 Закону України «Про телекомунікації» оператор, провайдер телекомунікацій повинен безкоштовно розшифрувати нараховану до оплати суму за надані послуги лише за умови особистого звернення споживача, наявності технічної можливості обладнання телекомунікаційної мережі за той розрахунковий період, до якого споживач має претензії, із зазначенням номера абонента, якого викликав споживач, виду послуги, часу початку і закінчення кожного сеансу зв'язку, обсягу наданих послуг, суми коштів до сплати за кожний сеанс зв'язку

ПОСТАНОВА Іменем України

15 травня 2012 р. колегія суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду

України, розглянувши в порядку письмового провадження справу за позовом відкритого акці-

онерного товариства «Укртелеком» (в подальшому змінило своє найменування на публічне акціонерне товариство «Укртелеком»; далі — ВАТ) до Державної інспекції з контролю за цінами в Кіровоградській області (далі — Інспекція) про визнання протиправним рішення, **встановила:**

У червні 2007 р. ВАТ звернулося до суду з позовом, в якому просило визнати протиправним рішення відповідача від 16 червня 2007 р. № 30 про застосування економічних санкцій за порушення державної дисципліни цін.

На обґрунтування позову ВАТ вказало, що спірне рішення Інспекції є незаконним, прийняте з порушенням процедури, що передбачена пунктами 3.1 та 3.3 Інструкції про порядок застосування економічних та фінансових (штрафних) санкцій органами державного контролю за цінами, затвердженої спільним наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України й Міністерства фінансів України від 3 грудня 2001 р. № 298/519 (далі — Інструкція). Крім того, на думку позивача, при прийнятті зазначеного рішення неправильно застосовано ст. 57 Конституції України, Закон від 3 грудня 1990 р. № 507-XII «Про ціни і ціноутворення», ст. 32 Закону від 18 листопада 2003 р. № 1280-IV «Про телекомунікації» (далі — Закон № 1280-IV), п. 15 Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 1992 р. № 731.

Господарський суд Кіровоградської області постановою від 17 липня 2007 р., залишеною без змін ухвалою Дніпропетровського апеляційного адміністративного суду від 25 грудня 2008 р., позов задовольнив: визнав протиправним рішення Інспекції від 16 червня 2007 р. № 30.

Вищий адміністративний суд України постановою від 19 січня 2012 р. скасував рішення судів попередніх інстанцій та відмовив у задоволенні позову.

Не погоджуючись із постановою Вищого адміністративного суду України, ВАТ звернулося із заявою про її перегляд Верховним Судом України з підстав неоднакового застосування судом касаційної інстанції підпункту 16 п. 1 ст. 32 Закону № 1280-IV у подібних правовідносинах.

На обґрунтування заяви додано копії судових рішень Вищого адміністративного суду України від 4 листопада 2008 р., 16 червня та 25 серпня 2011 р. в інших справах, що, на думку заявника, підтверджують неоднаковість правозастосування.

Перевіривши наведені заявником доводи, колегія суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України вважає, що заява підлягає задоволенню з таких підстав.

Вирішуючи спір, Вищий адміністративний суд України дійшов висновку, що незалежно від того, чи має споживач претензії до виконання послуг чи ні, надання відповідно до підпункту 16 п. 1 ст. 32 Закону № 1280-IV розшифровки рахунку із зазначенням номера абонента, виду послуги, часу початку і закінчення сеансу зв'язку, обсягу наданих послуг, суми коштів до сплати є нічим іншим як передбаченим підпунктом 6 зазначеної вище норми права наданням вичерпної інформації щодо змісту, якості, вартості та порядку надання телекомунікаційних послуг. Цей висновок суду не ґрунтується на правильному застосуванні ним норм матеріального права.

Так, підпунктом 6 п. 1 ст. 32 Закону № 1280-IV передбачено право споживача на безоплатне отримання від оператора, провайдера телекомунікацій вичерпної інформації щодо змісту, якості, вартості та порядку надання телекомунікаційних послуг, які може надавати, зокрема, ВАТ. Крім цього, якщо споживач вже отримує послуги та бажає мати детальну, розшифровану інформацію від оператора та (або) провайдера телекомунікацій, то відповідно до підпункту 16 п. 1 цієї ж статті останні повинні безкоштовно розшифрувати нараховану до оплати суму за надані послуги лише за умови особистого звернення споживача, наявності технічної можливості обладнання телекомунікаційної мережі, за той розрахунковий період, до якого споживач має претензії, із зазначенням номера абонента, якого викликав споживач, виду послуги, часу початку і закінчення кожного сеансу зв'язку, обсягу наданих послуг, суми коштів до сплати за кожний сеанс зв'язку.

Суди попередніх інстанцій встановили, що зазначені в акті перевірки абоненти не зверталися до позивача з претензіями щодо нарахованої до оплати суми та відповідними заявами, а Законом № 1280-IV інших умов надання споживачеві безкоштовної розшифровки оператором, провайдером телекомунікацій нарахованої до оплати суми за надані послуги не передбачено.

За таких обставин, на думку колегії суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України, суд касаційної інстанції неправильно застосував підпункт 16 п. 1 ст. 32 Закону № 1280-IV.

Згідно з ч. 2 ст. 243 КАС, якщо суд установить, що судові рішення у справі, що переглядається з підстави, передбаченої п. 1 ч. 1 ст. 237 цього Кодексу, є незаконним, то він скасовує його повністю або частково і приймає нове судове рішення, яке має містити висновок про правильне застосування норми матеріального права щодо спірних правовідносин та обґрунтування помилковості висновків суду касаційної інстанції з цього питання.

Оскільки при вирішенні спору суд касаційної інстанції неправильно застосував норми матеріального права, то заяву ВАТ слід задовольнити.

З урахуванням зазначеного постановою касаційного суду підлягає скасуванню, а справа — направленню на новий розгляд до цього ж суду.

Керуючись статтями 241—243 КАС, колегія суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України **п о с т а н о в и л а**:
Заяву ВАТ задовольнити.

Постанову Вищого адміністративного суду України від 19 січня 2012 р. скасувати, справу направити на новий розгляд до суду касаційної інстанції.

Постанова є остаточною і оскарженню не підлягає, крім випадку, встановленого п. 2 ч. 1 ст. 237 КАС.